

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23

דף מידע מטעם ועדת הבחירות המרכזית – בחירות לכנסת

"את יום המועד, מועד הדמוקרטיה לא נחמיץ. זו היא הדמוקרטיה שחיינו קשורים בה, זו היא הדמוקרטיה שלא נוותר עליה, זו היא הדמוקרטיה בגאונה. מחר תחליטי את, מחר תחליטי אתה, מחר נחליט כולנו, מי יהיו נבחרינו לכנסת ומה דמות תהא לממשלה הבאה... מחר נהיה אלה או שנחליט מי יישבו בכנסת, ובעקיפין – מי יישבו בממשלה; או נחליט מי יקבעו את סדר יומנו מחרתיים ובימים יבואו; או נחליט מי יכריעו מה ייעשה במדינה ובחברה בישראל".

(כב' השופט מישראל חשין ז"ל, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש עשרה)

עקרונות שיטת הבחירות לכנסת

סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת קובע את שיטת הבחירות לכנסת. לפיו הבחירות הן:

- כלליות - לכל אזרחי המדינה בני 18 ומעלה הזכות להצביע בבחירות;
- ארציות - מדינת ישראל כולה נחשבת לאזור בחירה אחד, לצורך חישוב תוצאות הבחירות;
- ישירות - תוצאות הבחירות נקבעות באופן ישיר לפי הצבעת הבוחר עצמו, כלומר בלי בוחר ביניים ובלי באי כוח;
- שוות - לכל בוחר קול אחד. כל הבוחרים שווים במידת כוחם להשפיע בבחירות. היבט נוסף לשוויון בבחירות הוא החובה לשמור על שוויון הסיכויים של רשימות המועמדים המתמודדות בבחירות לכנסת;
- חשאיות - חשאיות הבחירות נועדה למנוע לחצים או השפעות בלתי הוגנות על הבוחר, אשר ימנעו ממנו להצביע לפי נטייתו ודעותיו האישיות;
- יחסיות - חלוקת המנדטים בכנסת מתבצעת לפי יחס הקולות שניתנו לכל רשימה.

הבחירות לכנסת ה-23 יתקיימו ביום

ו' באדר התש"ף – 2 במרץ 2020.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23

הזכות לבחור

הזכות לבחור היא זכות חוקתית המעוגנת בסעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת. זכות זו נתונה לכל אזרח ישראלי שמתקיימים לגביו התנאים הבאים:

- ביום הבחירות לכנסת הוא בן שמונה-עשרה שנים ומעלה (הוא נולד ביום 2.3.2002 או לפני כן);
 - הוא רשום בפנקס הבוחרים כאזרח ישראלי שנרשם במרשם האוכלוסין, לא יאוחר מיום י"ב בטבת התש"ף (9.1.2020);
 - הוא רשום כתושב ישראל, ושמו ומענו בישראל מופיעים במרשם האוכלוסין.
- פנקס הבוחרים מפורסם באינטרנט, ומאפשר לבוחר לברר את מקום הקלפי בה הוא רשום להצביע. ניתן לברר את מקום הקלפי גם באמצעות מוקד מידע טלפוני, פקס' או מסרון. המידע על אפשרויות הבירור מוצג באתר האינטרנט של משרד הפנים.

היכן מצביעים

- כל בוחר רשאי להצביע בקלפי אשר אליה הוא משוייך, ורק שם הוא רשאי לבחור. עקרון זה של ריתוק בוחר לקלפי, נועד לסייע לניהול התקין והיעיל של הבחירות.
- כאמור, באתר האינטרנט של משרד הפנים, בכתובת <https://www.gov.il/apps/moin/bocharim/>, יוכל כל בוחר לברר את כתובת הקלפי אליה הוא משוייך. בנוסף, נשלחת אל כל בוחר, למענו הרשום, הודעה בה מצויין מקום הקלפי אליו הוא משוייך.
- כמו כן, מופעל לקראת יום הבחירות מוקד טלפוני לבירור, בשפות עברית, ערבית, רוסית, אמהרית ואנגלית, בטלפון שמספרו 1-800-201-091, וניתן לקבל מידע זה גם במסרון למספר 050-8085503 או במענה טלפוני ממוחשב שמספרו 1-801-700-209, או בפקס שמספרו 1-800-201-089.
- חריגים לכלל הריתוק לקלפי – חוק הבחירות לכנסת קובע מספר חריגים לכלל הריתוק לקלפי, במקרים בהם לבוחר קיימת מניעה אובייקטיבית להגיע אל מקום הקלפי בה הוא רשום. למשל מי שמפאת מצבו הגופני הוא מוגבל בניידות, מי שמאושפז בבית חולים, אסיר בבית סוהר, חייל

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23

ונציג בשליחות דיפלומטית בחו"ל. במקרים אלה מתבצעת ההצבעה בקלפיות מיוחדות, באמצעות מעטפות חיצוניות (כפולות).

- בוחרים המוגבלים בניידות יוכלו להצביע בקלפיות מיוחדות שהגישה אליהן וסידורי ההצבעה בהן מותאמים למוגבלים בניידות.

- הבוחר יצהיר בכתב בפני מזכיר ועדת הקלפי כי הוא מוגבל בניידות (ככל שמוגבלותו אינה ניכרת לעין ושאינן בידיו תעודה המעידה על נכותו), ולאחר מכן יותר לו להצביע בקלפי זו.

יש לשים לב – האפשרות להצביע בקלפי נגישה לבוחרים המוגבלים בניידות באמצעות מעטפות חיצוניות (כפולות) נועדה להקל על בוחרים המוגבלים בניידות, ולאפשר להם לממש את זכותם להצביע. הצהרת שווא לעניין מוגבלות בניידות, לשם הצבעה בקלפי שהבוחר אינו רשום בה, עלולה להביא לעומסים ניכרים בקלפיות נגישות, ולפגוע באופן ההצבעה של בוחרים מוגבלים כאמור. לפיכך, נקבע שמי שיצהיר שהוא מוגבל בניידות מפאת מצבו הגופני, אך הוא אינו מוגבל כאמור – דינו מאסר חצי שנה או קנס.

במוקד הטלפוני שמספרו: 8354* וכן באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, תחת הלשונית "הבחירות לכנסת ה-23", ניתן לברר את מיקומן של הקלפיות הנגישות המיוחדות.

יום הבחירות

יום הבחירות הוא יום שבתון, אולם שירותי תחבורה ציבורית ושירותים ציבוריים אחרים אותם קבעה ועדת הבחירות המרכזית (מסעדות, תיאטראות ובתי קולנוע, מפעלי מים וחשמל, בתי חולים, כוחות הצלה ועוד) פועלים כסדרם. את רשימת השירותים המלאה ניתן למצוא באתר האינטרנט של הוועדה, תחת הלשונית "הבחירות לכנסת ה-23".

יודגש כי תחבורה ציבורית בין-עירונית תופעל בחינם ביום הבחירות, לשימוש כלל האזרחים ולשימוש המצביעים השוהים רחוק ממקום הקלפי אליו הם משויכים. פרטים על כך יפורסמו באתר האינטרנט של הוועדה.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23

במהלך יום הבחירות יועסקו מפקחי טוהר הבחירות מטעם ועדת הבחירות המרכזית, אשר יסיירו בין הקלפיות על מנת לוודא שתהליך ההצבעה מתנהל באופן תקין וסדיר. המפקחים יישאו על גופם מצלמות, עם זאת חשוב להבהיר כי לא ייעשה שימוש במצלמות לצילום קהל הבוחרים, אלא במקרים חריגים ביותר לשם מניעת זיופים.

שעות ההצבעה

מרבית מקומות הקלפי יפעלו ביום הבחירות מהשעה 07:00 בבוקר עד לשעה 22:00 בלילה. בישובים קטנים, שעות ההצבעה הן מהשעה 08:00 בבוקר ועד 20:00 בערב, וכך גם בבתי החולים ובבתי הסוהר והמעצר. דלתות מקומות הקלפי יינעלו בשעת הסגירה האמורה. מי שהגיע למקום הקלפי טרם סגירת הדלתות, אך טרם הצביע – זכאי להצביע גם אם חלפה שעת סגירת הקלפי.

הצבעה באמצעות מעטפות כפולות

כאמור, ישנם מקרים בהם הבוחר מצביע שלא בקלפי בה הוא רשום, וזאת רק במקרים בהם הבוחר מנוע מלהגיע לקלפי בה הוא רשום, ונקבע בחוק כי נוכח מניעותו זו יתאפשר לו להצביע בקלפי אחרת (למשל: חיילים, מאושפזים, נשים השוהות במקלטים לנשים מוכות, אסירים ועצירים וכדומה). במקרים אלה, נערכת בדיקה מקיפה האם הבוחר הצביע פעמיים, על ידי כך שמעטפת ההצבעה האטומה שלו מוכנסת למעטפה חיצונית (כפולה), שעליה רושמים את פרטיו האישיים. בתום יום הבחירות, נאספות כלל המעטפות החיצוניות, ונערכת בדיקה האם מי שהצביע באמצעותן לא הצביע גם בקלפי בה הוא רשום, למניעת מצב של הצבעה כפולה. רק לאחר בדיקה זו, נפתחות המעטפות החיצוניות, ונאספות מעטפות ההצבעה (הפנימיות), אשר ייפתחו וייספרו על ידי ועדות ספירה המוקמות במשכן הכנסת. ועדות אלה, הזהות בהרכבן לוועדות קלפי רגילות, סופרות את הקולות במעטפות אלה.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23

פתק הצבעה לכנסת

בישראל, הבחירות לכנסת הן בחירות לרשימת מועמדים, המוגשת על ידי מפלגה. לכל רשימה אות או אותיות וכן כינוי. אותיות הרשימה וכינויה מופיעים על פתק ההצבעה. בעת ההצבעה, עומדים לרשות המצביע כלל פתקי רשימות המועמדים, והוא בוחר את הפתק המתאים עבור הרשימה לה הוא נותן את קולו. כינויי רשימות המועמדים והאותיות מתפרסמים בעיתונות ובאתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית.

שלבי ההצבעה

הבוחר מזדהה על ידי אמצעי זיהוי בפני מזכיר ועדת הקלפי באמצעות אחד מאמצעי הזיהוי הבאים:

- תעודת זהות הנושאת את תמונת בעל התעודה;
- דרכון ישראלי בתוקף הנושא תמונה;
- רישיון נהיגה ישראלי בתוקף הנושא תמונה;
- תעודה צבאית אישית תקפה הכוללת תמונה (חוגר);
- תעודת חבר הכנסת ה-22.

א. לאחר שנמצא שמו ברשימת הבוחרים, יקבל הבוחר מעטפת הצבעה בצבע כחול-תכלת ועליה כתוב "בחירות לכנסת ה-23".

ב. הבוחר נכנס אל תא ההצבעה לבדו. החריג היחיד לכך הוא במצב שבו המצביע, מחמת מחלה או מום, אינו מסוגל לבצע את פעולות ההצבעה המעשיות לבדו. במצב זה רשאי המצביע להביא איתו מלווה כדי שיעזור לו בפעולת ההצבעה. המלווה לא יהיה מנהל או עובד בית אבות או מוסד אחר בו שוהה המצביע ולא ילווה ביום הבחירות יותר משני בוחרים.

ג. לפני הבוחר מונחים פתקי הצבעה של כל רשימות המועמדים לכנסת. כמו כן מצויים בתא הצבעה פתקי הצבעה לבנים – ריקים ועט כחול. המצביע בוחר בפתק הצבעה, פתק אחד בלבד, עליו רשומים אות וכינוי הרשימה שבעדה החליט להצביע, ומכניסו למעטפת ההצבעה שקיבל. על הבוחר לסגור את המעטפה.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23

הבוחר רשאי גם להשתמש בפתק הצבעה לבן ריק, הנמצא ליד הפתקים המודפסים, עליו ירשום בכתב ידו (בעברית או בערבית בלבד) את אות הרשימה או האות והכינוי של הרשימה לה הוא מצביע.

חשוב לדעת – פתקים לבנים שלא כתב עליהם הבוחר, בעט כחול בלבד, אות או אות וכינוי של רשימת מועמדים הם פתקים פסולים. הם אינם נספרים והם נכללים במניין הקולות הפסולים.

ד. יש להכניס למעטפת ההצבעה פתק אחד בלבד. אם יימצאו במעטפה שניים או שלושה פתקים של אותה רשימה ההצבעה לא תיפסל בשל כך (וכמובן יובא בחשבון רק פתק אחד) אולם אם יימצאו במעטפה יותר משלושה פתקים של אותה רשימה או פתקי הצבעה לרשימות שונות – תיפסל ההצבעה.

ה. הבוחר יוצא מתא ההצבעה כשהמעטפה הסגורה בידי, ניגש אל תיבת הקלפי ולעיני חברי ועדת הקלפי מכניס במו ידיו את המעטפה לתוך הקלפי. לאחר מכן יוחזר לו אמצעי הזיהוי שמסר.

תוצאות הבחירות

1. כל רשימת מועמדים אשר עברה את אחוז החסימה, כלומר קיבלה לפחות 3.25% מכלל הקולות הכשרים, תשתתף בחלוקת המנדטים.
2. סה"כ הקולות הכשרים של כל הרשימות המשתתפות בחלוקה יחולק ל-120. המספר המתקבל הוא "המודד".
3. כל רשימת מועמדים תזכה במנדטים כמספר השלם המתקבל מחלוקת קולותיה במודד.
4. עודפי הקולות הנותרים יחולקו בין הרשימות בהתאם להוראות החוק (לפי השיטה הידועה כשיטת "באדר – עופר").